

מי שיש לו 500 אלף ש"ח, האם כדאי לקנות במחיר זה דירה בפריפריה, או עדיף לקחת משכנתא של כמיליון ש"ח ולקנות במרכז? // מהי הדרך הנכונה להשתמש בכרטיס אשראי באופן שלא יגרום לנו לאיבוד שליטה?

מתוך הגליון

דבר המערכת

ועל ידי זה יושפע

משך שלוש עשרה שנים הסתתר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי יחד עם רבי אלעזר בנו במערה מפחד המלכות הרומאית, והיה שרוי בצער גדול. השנים הללו, כפי שמבואר במסכת שבת, הותירו חותם כבד בשרם שנעשה בקוץ וסדוק ככברה.

והכלקרה בשל יהודי אחד בשם יהודה בן גרים. הוא היה עד למחלוקת המרתקת של התנאים בעניין ההתייחסות לגשרים והמרחצאות שבנתה רומי, וסך הכל לא הצליח לעצור את ה'סקופ' הזה בינו לבין עצמו.

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

שאלה

לכבוד ראש הישיבה שליט"א

בגליון האחרון נשאל רה"י, האם לא עדיף לקנות דירה יקרה שתאפשר לחתן את הילדים בעתיד, כשיוכלו למכור אותה ולקבל בעבורה סכום נאה, וכת"ר שליט"א השיב שאברך לא אמור לעסוק בנושא זה ולדאוג כדי כך מפני העתיד, כי אם להיות שקוע בלימוד בשנותיו הצעירות.

אף אני שוחחתי בענין עם רב הקהילה שלי והוא ענה לי 'אה, אתה סוחר?'

הבנתי, שכוונתו שאברך קונה דירה כדי לגור ולא כדי להרוויח. אבל ברצוני לחדד את השאלה: גם אם אברך לא צריך לצאת מהלימוד ולעסוק ברכישת נדל"ן, אבל הרי הוא כבר קונה דירה, אם כך מדוע שלא יקנה דירה שיש לה מעלה צדדית נוספת, והיא שבאמצעותה יוכל בעתיד לחתן את ילדיו, גם אם זה לא המטרה העיקרית? מדוע שלא יהיה נכון יותר למי שיש לו 500 אלף ש"ח, במקום לקנות במחיר זה דירה בפריפריה, לקחת משכנתא של מיליון פלוס ולקנות במרכז?

הרי גם הגמ"ח המרכזי עצמו פונה למשפחות צעירות כדי שיתכוננו מראש לעתיד ילדיהן!

אשמח לשמוע דעת תורה בענין.

תשובה

דברי רב הקהילה שליט"א ודאי נכונים, וארחיב בהם.

שאלתך עוסקת בעצם בבסיסה בנושא רחב בהשקפה והוא נושא הבטחון וההשתדלות, כאשר כאן הדבר נוגע לשאלת ההשתדלות הנכונה של אברכים צעירים עבור עתיד השאת ילדיהם.

המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il או 6428158@gmail.com

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

פניות לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב צבי רבינסקי, הרב ישראל גוטמן, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן, הרב יהונתן שורק

עיצוב גרפי: סטודיו ספציפ 0548-540-650 | winterntz@gmail.com | לפניות לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

אי אפשר להקיף במסגרת זו את נושא הבטחון וההשתדלות, אבל ניתן לתת כמורה דרך את דברי מרן החזון איש זצ"ל, שאין לאדם להשתדל עבור תקופה של שנים קדימה, ורק תקופה של שנה או שנתיים נחשבות כדאגת ההווה.

נכון שאמרו חז"ל (ב"מ מב.) לעולם ישליש אדם את מעותיו וכו', והרי שראוי להצטמצם מעט עבור העתיד, אבל אם זה גורם ללחץ בהווה, זו לא ההשתדלות הנכונה, ובוודאי שלא ראוי לאברך לבחור במגורים במקום לא נכון עבורו רק בשביל עתידו הכלכלי, אלא אדרבא, ללכת בתמימות עם רצון ה', ולעשות רק השתדלות שלא מביאה אותו לדאגה מוגזמת, וללא ספק לא יהיה לו מכך הפסד.

ודבר זה מבואר בחז"ל (אבות פ"ב מ"ז): "מרבח נכסים - מרבח דאגה". למדנו, שריבוי נכסים לא ממעט דאגות, אלא אדרבא, מוסיף עליהן. ומאידך, לא נדרש מהאדם לדאוג את דאגת העתיד אלא את דאגת ההווה, כפי שלימדנו ריש לקיש שהשאיר במוותו מעט מזון בלבד, ואף אמר על כך בצער את הכתוב "ועזבו לאחריים חילם" (תהלים מט, יא). ומוטל על כל אחד לבטוח בהשי"ת שימציא לו את כל צרכיו בהגיע זמנם.

דרך זו היא העומדת בבסיס מטרת הגמ"ח המרכזי הפונה למשפחות צעירות כדי שיחשבו בשלב מוקדם על העתיד. כשהמטרה דומה, אך הדרך היא הפוכה: במקום שאברך ישקע בחובות עתק כפי שהשואל מציע, ויקח על עצמו למחרת החתונה משכנתא של כמיליון ש"ח וכל זאת כדי שיוכל בעוד 20 שנה לחתן את ילדיו מדירה זו, ובכדי לעמוד בהוצאות המשכנתא יש סיכון שהדבר יוציא אותו מאהלה של תורה, הרעיון של הגמ"ח מתאים לאברכים ומאפשר להם להמשיך לעסוק בתורה בנחת ובשלווה, ללא חובות כבדים מידי חודש ובלי להפוך לסוחר נדל"ן.

ראוי לציין עוד, שברכישת יחידות בגמ"ח ישנם מעלה אדירה נוספת, משום שנעשה בכסף שימוש של מצוה וחסדים גדולים לאין שיעור, כמבואר ב'אהבת חסד', שאדם הנותן לגמ"ח הלוואות, הרי הוא שותף במצוות החסד של כל ההלוואות שניתנות מקופת הגמ"ח, ואף מעבר לסכום שהפקיד או תרם.

לשאלות לנשיא הגמ"ח לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

ייתכן שהוא לא פעל מתוך כוונה רעה. הוא לא חשב כי הדברים יתגלגלו עד שיגיעו אל המלכות הרשעה, וגם אם כן הוא לא יכול היה לדעת שהיא תאמץ את חיסול המרידה בכבודם כמשימה לאומית. אבל זה בדיוק מה שקרה. סופו, כידוע, שהפך לגל של עצמות.

אנו למדים כאן לימוד נורא: לכל מעשה שלנו, לכל דיבור שיוצא מפינו ולכל מחשבה שעולה בליבנו - יש השפעה. גם אם אין אנו משערים שעד כדי כך, אין בעולם המעשה בו אנו מצויים מעשים של סתם, מחשבות בעלמא ודיבורים באוויר. לכל מחשבה, דיבור ומעשה - ישנן השלכות כבירות.

בעצם, זה הרי יסוד תורת הנסתר; תיקוני הזוהר הקדוש שחיבר הרשב"י במשך השנים בתוך המערה: שכל מעשיו של האדם בעולם העשייה - משפיעים השפעות גדולות, עצומות ובלתי נתפסות בעולמות העליונים. אדם שעושה מצווה קלה בזה העולם, אין לו שמץ של מושג מה הוא מחולל בעולמות העליונים, וכן להיפך.

כך משורר המשורר בפיוט ואמרתם כה לחי: "עשה שבעים תיקונים יקרים מפנינים" - אלו תיקוני הזוהר, "בם תיקן העליונים" - כלומר, דרכם גילה את הקשר הישיר שיש בין העולם הזה שמשפיע בעולמות העליונים. זהו התנא האלוקי בר יוחאי, אשר ידע כל הנסתרות, וידע שדבריו עושים פירות.

המשל הידוע באותו ילד שנקלע לחדר הבקרה של פצצות האטום, והחל משחק בכפתורים ובמתגים מתוך שעשוע, והוא לא יכול היה להעלות בדעתו שכל לחיצה וכל הזזת אצבע שלו, גורלית לחיים של מיליונים. כך אנחנו בעולם הזה; אין לנו באמת יכולת להבין איזה כוח הופקד בידינו, איך כל מעשה, דיבור ומחשבה שלנו - פועלים באופן מדהים.

אבל גם אם איננו מבינים זאת, לכל הפחות אנו יכולים לדעת שכך הם פני המציאות, שבשנותינו כאן עלי אדמות,

המשך בעמוד הבא

איש את רעהו

מכתבים למערכת

תגובה למכתבו של המו"ץ

"הרבה בחורות טובות לא מקבלות מה שמגיע להן מחוסר אמצעים" (ציטוט)

בוודאי הכותב הנכבד לא התכוון לזאת, אולם איך שזה משתמע, נשמע בדבריו כביכול חסרון באמונה בהשגחת ה' וכביכול העולם הוא עולם טבעי ולא שיש מסובב לכל הקורות.

לא יתכן שבחורה תקבל בעל שלא ראוי לה בגלל שלהוריה אין כסף!

הרי הקב"ה מייעד לכל אחת ואחד את בת זוגו הראויה לו לתפקידו. אם הקב"ה היה רוצה שתקבל בעל אחר, הוא היה מזמן להוריה כסף או מוציא מראשם של הורי הבחור לדרוש.

נקודה נוספת: יש בחורות רבות שמחשיבות עצמן מוצלחות וטובות וסבורות שאולי הבעל פחות מוצלח מהן. יש לבדוק היטב את המציאות. לפעמים הבעל איכותי מאד ושווה יותר מבחורים אחרים. עצם זה שאישה מתנשאת ולא מספיק מכבדת את בעלה באשר הוא - זהו חסרון גדול בתפקידה כרעייה נאמנה. אולי כבחורה היא נחשבה אבל יש לה הרבה מה ללמוד ביחס לחיי הנישואין.

כארגון חשוב העומד מאחורי דבריו, הנכם צריכים להגיב ולהגיד את דעת התורה וההשקפה היהודית בנושא!

תודה רבה על העלון

משפחת ליכט

מגורים בפריפריה

קודם כל **מאד** נהנים מהעלון שמציף את הנושא הכאוב של הדיור.

כאחד שגם מתעניין בנושא, שוחחתי עם כמה צעירים שמתגוררים בבני ברק, וניסיתי להבין מה המניעה להישאר לגור בבני ברק.

אחד מהדברים העיקריים שעלו הוא נושא הפרנסה.

חשבתי להציע, שצריך להקים רשת כוללים רק לפריפריה!

אני אישית מתגורר בבני ברק, אבל מעוניין לתמוך רק במי שהולך לגור בפריפריה. מי שקונה דירה בבני ברק - או שהוא עשיר (לדוגמה אשתו מרוויחה בהייטק 15000 וכו'), או שהוא או הוריו סתם נכנסים לסחרור חובות לא מוצדק.

בל"נ אתן את ה-1000 ש"ח הראשונים פלוס הו"ק.

משה בעילום שם

למכתבים ותגובות לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

דבר המערכת המשך מעמוד 2

בכוחנו לפעול גדולות ונצורות כפשוטו וכמשמעו.

ולפעמים, העשייה שלנו מהדהדת כבר בעולם הזה, כשכמובן הקרן קיימת לעולם הבא. חברי הגמ"ח המרכזי, שמדי חודש בחודשו - מסייעים למעגל עצום של נעזרים, והם עצמם בכלל, גם הם לא יכולים לשער כמה גדול הוא המעשה, ומה רב ועצום יהיה שכרם בזה ובבא. וכמו יהודה בן גרים, שהתוצאות של מעשיו היו קשות, כך גם למעשים של כולנו, בלי ספק, יהיו תוצאות והשלכות, לטוב ולמוטב, ואם נבחר בטוב ובחסד - התוצאות תהיינה מרנינות כל כך, שאין לנו כלים לדמיין... ■

”

אבל צדקה, לא די שהוא טוב בעצם, אלא גם מועיל יותר מכל דבר, שמציל אף ממות, ואין מועיל בעולם יותר מזה

” (ביאור הגר"א למשלי י, ב)

אהבת חסד

תמצית ענייני גמ"ח ע"פ ספרי הח"ח

הרה"ג ר' אשר וסרמן שליט"א, מח"ס 'קיצור אהבת חסד'. נמסר על דעת שלא להעתיקו ללא רשותו

דיני קדימה בהלוואות

א אם באו לפנינו שני עשירים או שני עניים, ואחד מהם הוא קרובו - הקרוב קודם, ואפילו קודם לתלמיד חכם.

ב סדר הקדימה בין הקרובים: אביו ואמו - צריך להקדימם לפני הלוואה לבניו שלו. בניו צריך להקדימם - לפני אחיו. אחיו מאביו - קודם לאחיו מאמו; ושניהם קודמים לשאר קרובים.

(עפ"י אהבת חסד חלק א פרק ו)

מכלכל בחסד

אתם שואלים

הרב גוטמן משיב

שאלות ותשובות בנושא כלכלת הבית - בשיתוף ארגון מסילה

הרב ישראל גוטמן | מומחה לכלכלת המשפחה ומנהל מקצועי במסילה

שאלה:

שלום רב,

קראתי בהנאה את העלון האחרון, בו הוזכר במדור 'מכלכל בחסד' נושא ניהול התקציב המשפחתי. יישר כח לגמ"ח המרכזי שנותן ביטוי לנושאים חשובים אלו של כלכלת המשפחה, ובכך ממלא באופן נוסף את ייעודו החשוב.

ב"ה בשנים האחרונות למדתי מעט על הנושא אצל אחד המומחים לניהול תקציב, ולמדתי שהדרך הנכונה לנהל את התקציב המשפחתי היא לא להשתמש כלל באשראי, אלא למשוך מזומן בתחילת החודש, לחלק למעטפות לפי נושאים - צרכנייה, ביגוד, דלק וכו', ולאחר שמחשבים את ההכנסות, להכין 'תקציב' לסעיפים השונים ולפעול לפיו לאורך החודש עם המעטפות.

את כרטיס האשראי - מפקידים אצל החמות או אצל חבר נאמן ולא נוגעים בו. ורצוי יותר - לבטל אותו.

ברצוני לדעת, האם כן יש דרך להשתמש בכרטיס אשראי באופן שלא יגרום לנו לאיבוד שליטה.

בברכה, י. רפאלי

תשובה:

לאחר שבפרק הקודם למדנו מתי כדאי להתנהל עם 2 חשבונות בנק וכיצד הדרך לעשות זאת, השבוע במענה לשאלתך נבאר כיצד נכון להתנהל עם כרטיס אשראי בצורה המיטבית.

נקדים ונאמר, שבאופן עקרוני המומחה אצלו למדת צודק בהחלט, וכי השימוש בכרטיס אשראי אכן עלול לגרום לאיבוד שליטה וקשר עם המציאות של ה'מצוי'.

ככלל, עצם ההתנהלות עם כסף וירטואלי, עלול לגרום להרגשה שלא ממש הוצאנו כסף. או יותר נכון, 'תחושת הכאב' שאמורה להיות כשלקוח מוציא כסף לרכישה, כמעט ולא מורגשת; היא נדחית ל-2 לחודש או ה-15 וכן הלאה. ואז מגיע הכאב האמיתי. אך הכאב לא מתקשר לנו במוח בין הקניה שהיתה לפני כמה ימים או שבועות, לכסף ש'הבנק' דורש מאיתנו. זה הופך לבעיה שהבנק יצר לנו ואנו צריכים להתמודד עם הצרות שהבנק מנחיל לנו חודש בחודשו... רק אנחנו עם ההחלטות שלנו לא נמצאים בתמונה.

ולכן, שמי שיכול להתנהל עם כרטיס אשראי דירקט (חיוב מיידי) או כרטיס דביט (כרטיס נטען כמו טוקמן שמחוייב מיידי) - אשריו ואשרי חלקו.

אבל במידה ובחרנו כן להשתמש בכרטיס אשראי, חשוב שנשנן שכרטיס אשראי הוא לא עוד 'מקור הכנסה'! הוא רק אמצעי תשלום לאותו כסף ששוכן כבוד בחשבון הבנק. מסיבה זו, ריבוי כרטיסים הוא דבר בעל פוטנציאל הרסני, משום שהוא יוצר אשליה שיש עוד מקורות הכנסה, ואם הכרטיס הראשון לא יעבור והיה השני לפליטה...

אז בשורה תחתונה, איך כדאי להתנהל עם כרטיס האשראי?

השיטה היא כזו. ראשית חשוב לדעת כמה הכנסות יש לנו. לאחר מכן יש לבדוק אלו הוראות קבע חודשיות קבועות יש על הכרטיס החל מביטוחים, טלפונים, שכר לימוד, הגמ"ח

המרכזי ועוד, ולחשב את הסכום הכולל שלהם. גם רכישות שבצענו 'בתשלומים' נכניס לתמונה. רק לאחר כל זאת נדע כמה כסף פנוי עומד לרשותנו שאותו אנחנו יכולים להוציא באמצעות גיהוץ הכרטיס.

ניתן דוגמא: אם יש למשפחה 10,000 ש"ח הכנסות שנכנסות לבנק, ובדקנו שהוראות הקבע היוצאים לנו ישירות מהבנק מסתכמים בסך 3000 ש"ח, אזי ניתן להשתמש בכרטיס אשראי בסכום של עד קרוב ל7000 ש"ח.

עכשיו נבדוק כמה הוראות קבע יש על הכרטיס אשראי. בדקנו ומצאנו שמדובר בעוד 2500 ש"ח. ובכן, נותר לנו מאותם 7000 ש"ח רק 4500 ש"ח, שאותם אנו יכולים להגף בכרטיס לרכישות במהלך החודש.

כמובן - כל זה בתנאי שאנחנו לא מושכים מזומן ולא מוציאים שקים במהלך החודש. מעבר לכך, אין צורך להכביר במילים על כך שתמיד כדאי להשאיר מרווח ולא להיות על הקצה, שלא לדבר על להקצות סכום ממשי לחסכון, וכפי שהארכנו בפרקים הקודמים.

לשאלות למדור לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il